

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Deres ref: 24/3095

Vår ref: ams

Dato: 05.12.2024

Høring – forslag til endringer i arbeidsmiljøloven mm. – innleie av avløsere i jordbruket

Det vises til Arbeids- og inkluderingsdepartementets høringsbrev om forslag til endringer i arbeidsmiljøloven mm. – innleie av avløsere i jordbruket. Høringen er sendt våre medlemsforeninger for eventuelle innspill.

Akademikerne er positive til forslaget om endringer i arbeidsmiljøloven § 14-12 sjette ledd. Vi deler departementets vurdering om at det er behov for en forskriftshjemmel for lovlig innleie til avløsning i jordbruket. Vi har merket oss at høringsforslaget legger opp til en forholdsvis vid unntaksadgang. Dette støtter vi.

På samme måte som at innleie av helsepersonell er nødvendig for å sikre forsvarlig drift av helse- og omsorgstjenesten, er innleie av avløsere nødvendig for forsvarlig husdyrhold.

I landbruket er innleie fra bemanningsbyrå (avløserlag) en fordel fremfor direkte ansettelse, fordi det både sikrer avløsernes rettigheter som arbeidstagere med en kompetent og profesjonell arbeidsgiver, det gir tilgang på større stillingsprosenter enn enkeltbønder vanligvis kan tilby, og det gir større mulighet for utvikling og samling av landbrukskompetanse (og det er viktig også for dyrevelferden).

Mye arbeid i landbruket er sesongbasert og derfor av midlertidig karakter. En åpning for å benytte innleid avløser til midlertidig avlastning i forbindelse med lamming, kalving, slåttonn eller andre arbeidsintensive perioder, er derfor viktig for både bonde- og dyrevelferd.

Vi vil også trekke frem at avløsning til ferie og fritid på husdyrbruk representerer en relevant jobbmulighet for veterinærstudenter tidlig i studiet. For fremtidig rekruttering av veterinærer til distrikts- og produksjonsdyrpraksis er det ønskelig å styrke, fremfor å svekke denne muligheten. Vår medlemsorganisasjon, Veterinærforeningen, opplyser at de nå har en prosjektsøknad til behandling, sammen med Norske landbrukstjenester (medlemsorganisasjon for avløserlagene i Norge), om Nasjonale tilretteleggingsmidler i landbruket for å styrke denne jobbmuligheten for veterinærstudenter og sette den i et system.

Avslutning

Denne høringen illustrerer tydelig behovet for unntak som følger av innstrammingene i innleieregelverket som ble gjort blant annet i arbeidsmiljøloven § 14-12 i 2023. Vi forventer at også nye unntaksbehov vil kunne oppstå.

Vi har ved flere anledninger påpekt at unntak for innleie av *spesialkompetanse* burde vært knyttet til vilkårene i bokstav a i arbeidsmiljøloven § 14-9 andre ledd. På tilsvarende måte som for helsepersonell, og som foreslått for arrangement, er det for innleie av spesialkompetanse særlige forhold som tilsier at det er behov for unntak som også dekker sesongtopper og uforutsette arbeidskraftbehov. Vi forventer at departementet vil sørge for å få evaluert de ulike unntaksadgangene, nå som innleieinnstrammingene har fått virke noe tid.

Med vennlig hilsen,
Akademikerne

—